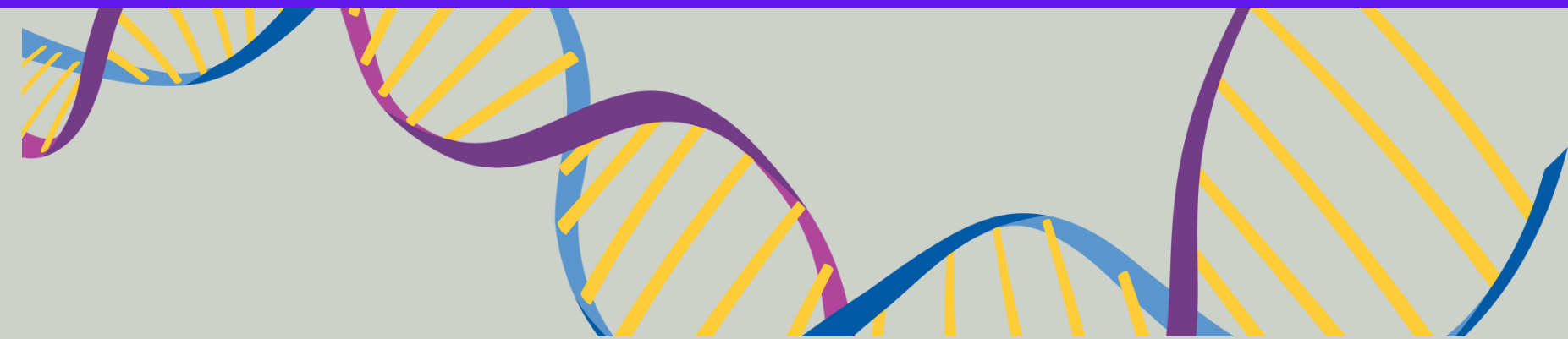

Науковці України:

ТОПОЛЬНИЙ ФЕДІР
ПИЛИПОВИЧ

біолог, еколог, ґрунтознавець

Федір Топольний народився 16 лютого 1942 року в селі Тальянки, Тальнівського району Черкаської області.

У 1956 році вступив до Тальянського зоотехнічного технікуму, по закінченню якого працював зоотехніком в господарстві Херсонської області. В 1962-1965 роках проходив службу в лавах Збройних сил (ракетно-ядерний полігон Капустин Яр). Після служби в армії поступив на факультет агрохімії і ґрунтознавства Української сільськогосподарської академії, здобув освіту за спеціальністю «Агрохімія та ґрунтознавство». В 1970-72 роках знову (за призовом) служив в армії.

В 1972-78 роках працював науковим співробітником на зональній Гірсько-Карпатській сільськогосподарській дослідній станції Закарпатської області; в 1978-1983 роках – науковим співробітником, заступником директора з наукової роботи Центрально-Чорноземного державного заповідника Курської області. Потім Федір Топольний повернувся до Гірсько-Карпатської сільськогосподарської дослідної станції, де працював заступником директора з наукової роботи до 1993 року.

Кандидатську дисертацію на тему «Хіміко-генетичні особливості бурих гірсько-лісових ґрунтів Карпат і зміна їх складу і властивостей під впливом сільськогосподарського використання» Федір Топольний захистив у 1979 році; докторську дисертацію «Буроземи Українських Карпат: особливості генези, кислотності і хімічної меліорації» захистив в 1991 році.

В 1993-2001 роках – професор, завідувач кафедри агрохімії, ґрунтознавства і меліорації Подільської державної аграрно-технічної академії.

З 2001 та до своїх останніх днів – професор Центральноукраїнського національного технічного університету. В нашому навчальному закладі Федір Пилипович очолював кафедру екології та охорони навколишнього середовища (2002-2003 роки), потім працював на кафедрі загального землеробства.

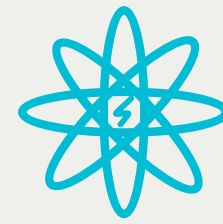

Багато уваги Федір Топольний приділяв дослідженням стану радіації на Кіровоградщині.

До цієї проблематики доля почала його готувати ще 55 року тому.

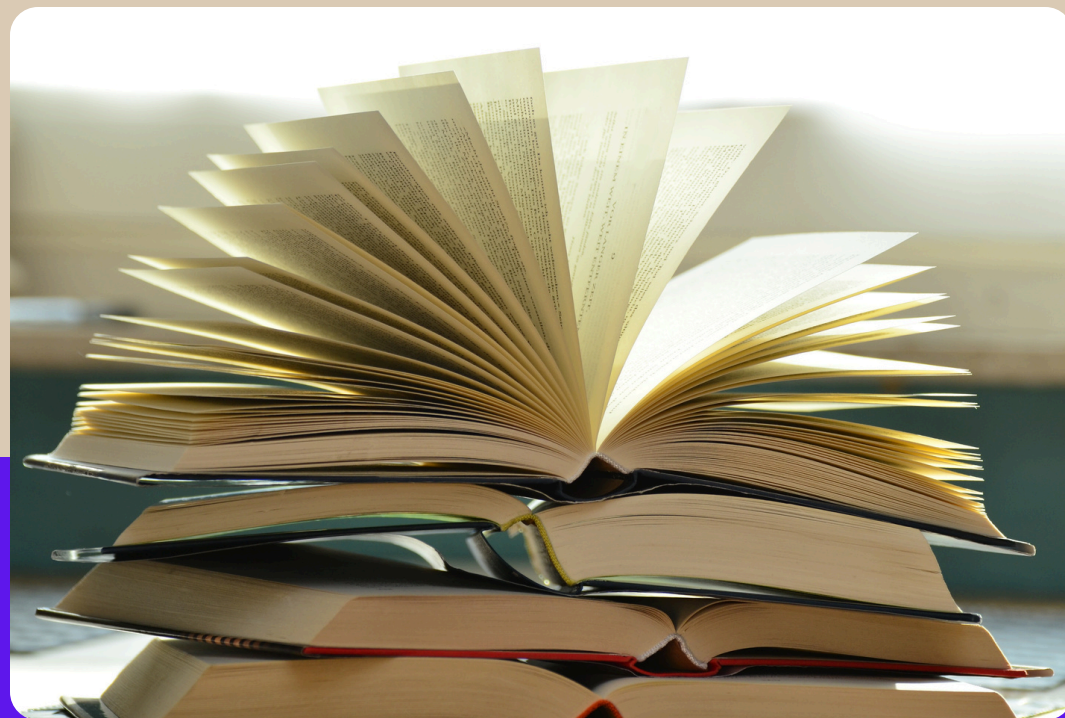
«В армії я два роки служив на ракетно-ядерному полігоні Капустин Яр, а перед тим мене рік навчали, що таке ядерна зброя, до яких негативних наслідків призводить вибух ядерної зброї, та як людині уберегтися від того негативу. Мені пощастило, що в рік мого прибуття на полігон було підписано договір про заборону випробувань ядерної зброї в атмосфері, тому під «грибок» я не потрапляв, але був добре ознайомлений з негативними наслідками ядерного вибуху.

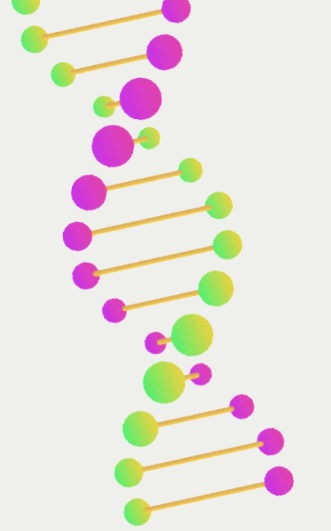
ЗГАДУЄ ПРОФЕСОР ФЕДІР ТОПОЛЬНИЙ

“ Коли доля привела мене на Кіровоградщину, я побачив, що тут широко обговорюються питання впливу радіації від уранового виробництва. І почав вивчати це питання. Чим зумовлений радіаційний стан Кіровоградщини? Які види радіації впливають найбільше?.. Тому я подумав, чому б не написати на цю тему щось популярне для пересічного читача? ”

КНИГИ ФЕДДОРА ТОПОЛЬНОГО

Автор понад 150 наукових праць, навчальних посібників та популярних видань у галузі агрономії, ґрунтознавства, екології, геоботаніки землеробства та рослинництва.

Під науковим керівництвом Федора Пилиповича в 2011 році вийшла наукова монографія «Екологічна безпека уранового виробництва», а у 2019 році – наукове видання «Життя в краю підвищеної радіації»

В. І. Ляшенко, Ф. П. Топольний,
М. І. Мостіпан, Т. С. Лісова

**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
УРАНОВОГО ВИРОБНИЦТВА**

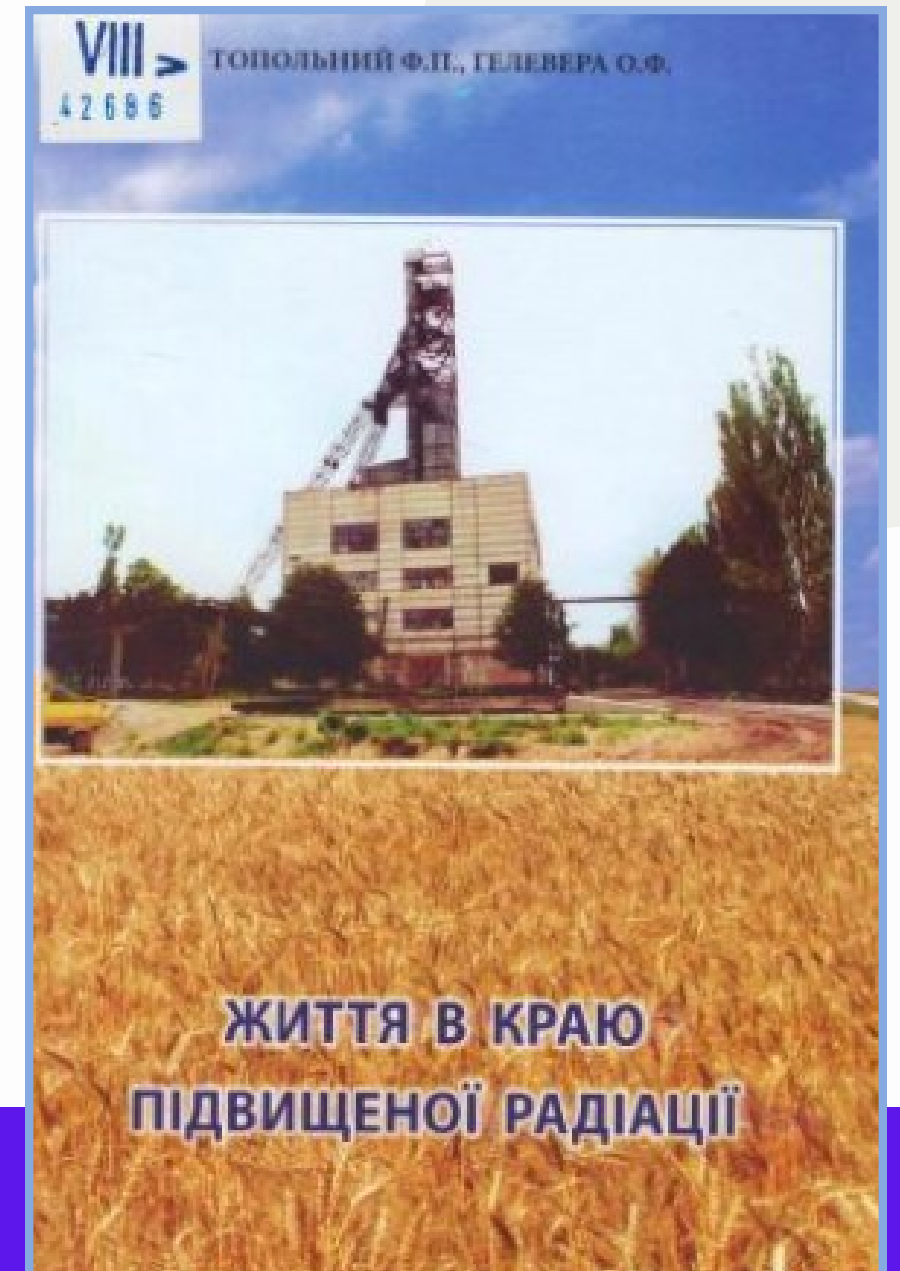
В монографії наведені відомості щодо сучасного стану діючого уранового виробництва в Україні, світового та вітчизняного розвитку атомної промисловості. Викладені особливості будови уранових родовищ, подана їх еколого - економічна оцінка. Викладені відомості щодо радіоційного моніторингу урановидобувних і переробних об'єктів, а також приладів та автоматизованих систем нового покоління для контролю навколишнього середовища в зоні природного і техногенного забруднення.

Для інженерно - технічних працівників науково - дослідних та проектних інститутів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів.

Екологічна безпека уранового виробництва / Василь Ляшенко [та ін.]; за ред. Ф. П. Топольного ; М-во палива і енергетики України [та ін.]. - Кіровоград : КОД, 2011.

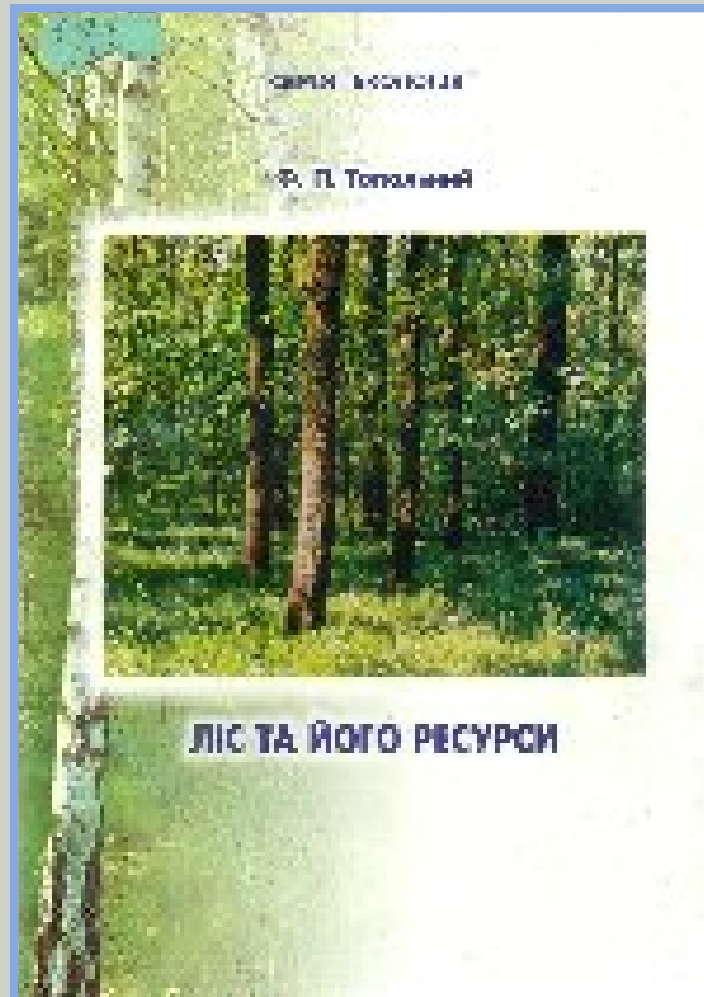

З позицій сучасного розуміння природи радіації розкрито особливості впливу на довкілля і здоров'я людей уранодобувної промисловості, зокрема на поширеність онкологічних захворювань і шляхи зменшення негативної дії цього виробництва. Детально розкрито особливості клімату краю і показано, що екологічно неграмотне використання кліматичного ресурсу провокує виникненню раку шкіри. Для фахівців у галузі екології, медицини та інших спеціальностей природничого спрямування, а також усіх хто цікавиться екологічними проблемами і природою нашого краю.

Топольний Ф. П. Життя в краю підвищеної радіації / Федір Пилипович Топольний, Ольга Федорівна Гелевера. – Кропивницький : Лисенко В. Ф. , 2019.

Федір Пилипович Топольний був відомим фахівцем у сфері кислих неопідзолених ґрунтів, хімічної меліорації.

Топольний, Федір Пилипович.

Ліс та його ресурси : Навчальний посібник / Федір Топольний, ; Кіровоградський державний технічний ун-т, Державне управління екології та природних ресурсів в Кіровоградській обл. - Кіровоград : КОД, 2006.

У навчальному посібнику наведено основні положення лісівництва і принципи використання лісів з метою рекреації. Детально охарактеризовані ресурси лісу, які можуть споживатися рекреантами.

Топольний Ф.П.

Ґрунти: навч. посіб./ Ф. П. Топольний, І. П. Ільченко, О. В. Гелевера. – Кіровоград, 2002.

В посібнику викладено короткий зміст загальних питань ґрунтоутворення і детально фактори, які зумовлюють формування ґрунтів в Кіровоградській області.

Посібник рекомендується для студентів природничих спеціальностей, агрономів, вчителів, природолюбів

Умови проживання і виробничої діяльності людей визначаються факторами навколишнього середовища, серед яких погодні і кліматичні умови займають особливе місце.

Топольний, Федір Пилипович
Метеорологія і кліматологія [Текст] : навч. посіб. / Ф. П. Топольний ;
Центральноукр. нац. техн. ун-т. - Вид. 2-ге, перероб. і допов. - Кропивницький :
Лисенко В. Ф. [вид.], 2023.

У посібнику коротко викладено повний зміст дисципліни «Метеорологія і кліматологія» у відповідності з програмою курсу, який читається студентам -екологам.

Наведено особливості кліматів України і Кропивниччини, переваги і недоліки цих особливостей для господарської діяльності і здоров'я людей.

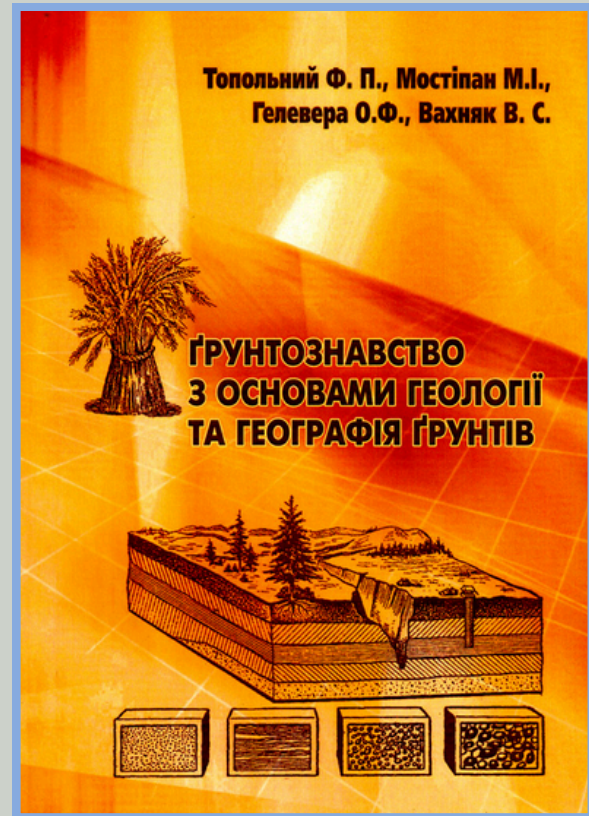
Топольний Ф.П.
Агрометеорологія: навч. посіб./ Ф. П. Топольний, П. Г. Лузан. - Харків: Мачулін, 2018.

У посібнику наведено особливості кліматів різних природних зон України та Кропивниччини, переваги та недоліки цих особливостей для господарської і особливо землеробської діяльності та здоров'я людини.

Навчальний посібник призначений для студентів агротехнічних спец., а також може бути корисним для наукових співробітників, аспірантів, магістрантів та фахівців сільського господарства.

,

Грунтознавство з основами геології та географія ґрунтів : навчальний посібник / Федір Топольний [та ін.]. - 3-е вид., випр. і доп. - Кіровоград : Видавець Лисенко В. Ф., 2014.

У навчальному посібнику викладено повний зміст дисципліни в об'ємі, який передбачений програмами підготовки агрономів, біологів, географів, екологів, а також науковців відповідного профілю.

Особливістю видання є об'єднання в одній книзі як теоретичної частини курсу, так і практичної, у якій наводяться основні аналізи і дослідження ґрунтів, які передбачені навчальними програмами.

Навчальний посібник призначається для студентів, аспірантів, викладачів і науковців природничих спеціальностей.

Топольний, Федір Пилипович.

Грунтознавство та географія ґрунтів [] : навчальний посібник / Федір Топольний, Ольга Гелевера, Ольга Медведєва ; М-во освіти і науки України, Кіровоград. нац. тех. ун-т, Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. В. Винниченка. - 2-ге вид., випр. і доп. - Кіровоград : КНТУ, 2007.

В посібнику викладено повний зміст дисциплін “Грунтознавство” та “Географія ґрунтів” , які читаються студентам природничих спеціальностей університетів. Наведені також основні аналізи і дослідження ґрунтів, які передбачені навчальними програмами.

В 2009 році Федір Топольний був нагороджений знаком МОН України «Петро Могила» «За розвиток вищої освіти». Федір Топольний був великим патріотом України, з 2014 року активно підтримував військових, з кожної пенсії значну суму перераховував у фонд «Повернись живим».

Нам дуже пощастило спілкуватися з цією надзвичайно світлою, щирою, енергійною і життєрадісною людиною.

**2024 році Федору Пилиповичу мало б
виповнитись 82 роки.**

Людина великої душі

Віртуальна книжкова виставка

2024

Науковці України: Топольний Федір Пилипович

виставку підготувала Горюнова Ірина,
бібліотекар читального залу № 1.

бібліотека
ЦНТУ